

Farsund Kommune  
Postboks 100  
4552 FARSUND

Trondheim, 30.06.2024

Deres ref.:  
24S103FD  
Stig Alfred Eikeland

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):  
2014/14695  
24160027

Saksbehandler:  
Ingrid Meland Cappelen

## Tilsagn - Statlig medvirkning til sikring av Utvidelse Åsen Fellesmark som friluftslivsområde for allmennheten

Vi viser til søknaden datert 19. desember 2023 og til Agder fylkeskommunes uttalelse datert 12. april 2024. Vi viser også til øvrig korrespondanse i saken, herunder e-post av 24. juni 2024 fra kommunen.

### Konklusjon

Søknaden om sikring og grunnleggende istandsetting av Åsen Fellesmark (utvidelse av området) tilfredsstiller kriteriene som er satt for statlig medvirkning.

Vi gir tilsagn om inntil 231 170 kr til sikring og grunnleggende istandsetting av Åsen Fellesmark (utvidelse) i Farsund kommune som friluftsområde for allmennheten. Tilsagnet dekker inntil 100 prosent av kostnadene ved sikringen, inkludert omkostninger, og inntil 50 prosent av kostnadene ved istandsettingstiltakene.

Vi forutsetter at

- merverdiavgift er trukket fra kostnadene ved istandsettingstiltakene
- tiltakshaver innhenter nødvendige tillatelser fra offentlige myndigheter til å utføre istandsettingstiltakene

Farsund kommune blir grunneier etter at området er sikret, mens staten ved Miljødirektoratet blir rettighetshaver.

### Dokumentasjonskrav og utbetalingsfrist

Vi utbetaler midlene når vi har mottatt følgende:

1. Kopi av tinglyst skjøte
2. Panteattest som viser at eiendommene er fri for økonomiske heftelser og andre tinglyste heftelser som kan hindre eller vanskeliggjøre utnyttelse av eiendommene til friluftslivsformål.
3. Matrikkelutskrifter med tilsvarende opplysninger som i målebrev.
4. SOSI-fil som kun viser det sikrede friluftslivsområdets ytre grense (bruk kystkontur der området ev. grenser mot sjø). Filen skal ellers være rensket for andre opplysninger, som interne eiendomsgrenser, høydekurver, bygninger osv.

5. Bekreftelse på at følgende erklæring er tinglyst på eiendommene: "Eiendommen gnr. ... bnr. ... i ... kommune kan ikke nyttes til annet enn friluftslivsformål uten samtykke fra staten ved Miljødirektoratet". Foretaksnummeret vårt er 999601391.
6. Utkast til forvaltningsplan som viser planlagte tilretteleggingstiltak i området. Mal for forvaltningsplan er lagt ut på Miljødirektoratets nettsider.
7. Bekreftelse på at istandsettingstiltaket er utført og regnskap der de ulike delkostnadene går tydelig fram. Regnskapet skal være fratrasket merverdiavgift og være stemplet og signert av noen i kommunen/friluftsrådet med fullmakt til det.

Frist for utbetaling av tilsagnet er 15.08.2026. Innen denne fristen må dere sende oss all dokumentasjonen samlet og be om utbetaling. Hvis ikke kan tilsagnet bli trukket.

### **Vi kan kontrollere bruken av midlene**

Hold kontakt med oss under gjennomføringen av saken. Ta alltid kontakt i god tid før utbetalingsfristen dersom dere tror forutsetningene for tilsagnet kan være endret. Det kan for eksempel gjelde forsinkelser eller endringer i vederlag, andre kostnader eller områdeavgrensing.

Vi og/eller Riksrevisjonen kan kontrollere om midlene er brukt i samsvar med forutsetningene. Kostnadene til istandsettingstiltakene må regnskapsføres på en måte som gjør det mulig å ta ut et separat regnskap for arbeidene som utføres.

### **Bakgrunn og Miljødirektoratets vurderinger**

Kommunen har søkt om statlig medvirkning til sikring ved kjøp av området og til grunnleggende istandsetting, totalt 2 506 170 kr.

Området ligger ved Listastrendene, omtrent midt mellom kommunens to tettsteder Farsund og Vanse. Det grenser til det statlig sikrede friluftslivsområdet Åsen Fellesmark, Havika og til Kviljo plantefredningsområde. I området ligger bygningen "Lyset på Lista", som er et mye besøkt utsiktspunkt mot sanddynene, plantefredningsområdet og havet. Det ble i 2023 vedtatt reguleringsplan for området med formål gangveg, parkering og LNF. Kommunen søkte om statlig sikring i 2023, men fikk avslag begrunnet med at området delvis var omfattet av Kviljo plantefredningsområde og at arealprisen ble ansett som uforholdsmessig høy. Kommunen har søkt om sikring på nytt, med et mindre areal som ligger utenfor verneområdet. Det søkes om en grunnpris for arealet på 350 kr pr m<sup>2</sup>, men kommunen ber i søknaden om at Miljødirektoratet foreslår en arealpris. Området er 5,5 daa. og gjelder deler av eiendommene gnr. 16 bnr. 158, gnr. 16 bnr. 140, gnr. 16 bnr. 164 og gnr. 16 bnr. 9. Det søkes om sikring på bakgrunn av intensiv bruk av området.

Agder fylkeskommune vurderer at statlig sikring av området er forenlig med nylig vedtatt reguleringsplan for området. Videre at de fleste besøkende som kommer til "Lyset på Lista" er tilreisende fra andre kommuner, og at området dermed har regional bruk. Det opplyses at areal i bakkant av området er under regulering til turist- og fritidsformål, noe som kan redusere friluftslivs- og opplevelseskvalitetene for det omsøkte området dersom planene blir realisert. Fylkeskommunen viser videre til at "Lyset på Lista" delvis er preget av forfall, og at det vil være nødvendig med tiltak dersom bygget skal fortsette å være et besøksmål i fremtiden. Fylkeskommunen mener at kommunen selv må ta ansvar for kostnadene til dette.

I Naturbase ligger det registreringer av en rekke truede og nær truede arter i området. Vi vurderer at det er ekstra grunn til å være oppmerksomme rundt vilkårene for disse artene i området videre. Det er kommunen sitt ansvar som tiltakshaver ved tilrettelegging og skjøtsel fremover at eventuelle tiltak er vurdert opp mot naturmangfoldloven, og at kunnskapsgrunnlaget er oppdatert og godt nok. Siden området allerede er et mye besøkt turmål, vil kommunen ved å bli grunneier bli i bedre posisjon til å håndtere bruken av området. Vi vurderer derfor at sikring av området kan gi grunnlag for god besøksforvaltning for å ivareta og informere om naturmangfoldet. Vi forutsetter at kommunen vil ha dialog med Statsforvalteren i Agder ved eventuelle fremtidige tiltak i området.

Kommunen har søkt om at staten skal dekke kjøpesummen for området med en grunnpris på 350 kr pr m<sup>2</sup>. Vi vurderer dette som en uforholdsmessig høy arealpris som staten ikke medvirke til. I søknaden ber kommunen om at vi foreslår en pris som er innenfor det vi kan medvirke til. Kommunen har ikke gitt opplysninger om verdi på bygningen "Lyset på Lista" i søknaden, men har i e-post av 24. juni 2024 vurdert at teknisk verdi på bygningen er 100 000 kr. På bakgrunn av dette kan Miljødirektoratet medvirke til å dekke 100 % av kjøpesummen med inntil 181 170 kr for det omsøkte området med bygningen "Lyset på Lista". Inkludert i dette er støtte til omkostninger (inntil 31 170 kr). Vi ber kommunen vurdere hvorvidt det er aktuelt å gå i dialog med grunneierne om en kjøpesum i tråd med vårt tilsagn. Vi opplyser samtidig om at staten ikke kan medvirke til kjøp av området dersom kjøpesummen overstiger vårt tilsagn.

Statlige midler til tilrettelegging av sikrede friluftsområder tildeles først og fremst fra fylkeskommunen. I forbindelse med sikring av områder kan Miljødirektoratet enkelte ganger medvirke økonomisk til istandsetting når det er nødvendig for at området skal gjøres tilgjengelig for allmennheten. Muligheten vår til å medvirke vil være avhengig av budsjettssituasjonen. Tiltak som er søknadsberettiget gjennom andre tilskuddsordninger, for eksempel spillemiddelordningen, vil normalt ikke bli prioritert.

I denne saken vil etablering av parkeringsplass være en del av den grunnleggende istandsettingen som i større grad vil gjøre området tilgjengelig for publikum. Kostnadene ved dette ses som en del av de samlede sikringskostnadene, og vi kan medvirke til å dekke disse med 50 % (inntil 50 000 kr). Når det gjelder istandsetting av bygningen "Lyset på Lista" kan vi ikke medvirke til dette. Vi kan ikke gi friluftslivsmidler til restaurering av bygninger.

### **Vi stiller følgende krav til rapportering**

| <b>Leveranse</b>  | <b>Beskrivelse</b>                                                                  | <b>Frist</b> |
|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| Fremdriftsrapport | Status for gjennomføring og bekreftelse på at prosjektet gjennomføres innen fristen | 15.08.2025   |
| Sluttrapport      | Innsending av dokumenter i henhold til vilkår i tilsagnsbrev                        | 15.08.2026   |

Rapportering skjer i søknadssenteret.

Tilsagnet er gyldig til 31.12.2026. Tilsagnet faller bort, dersom du/dere ikke overholder rapporteringskravene.

## Utbetalingsplan

| Planlagt utbetalt | Beskrivelse                                           | Beløp   |
|-------------------|-------------------------------------------------------|---------|
| 202608            | Utbetaling av tilsagn for friluftslivsområdet         | 181 170 |
| 202608            | Utbetaling av tilsagn for grunnleggende istandsetting | 50 000  |

### Informasjon i friluftslivsområdet

Informasjon er et viktig tilretteleggingstiltak, og vi oppfordrer dere til å sette opp informasjonstavle i friluftslivsområdet. Det finnes en grafisk profil for statlig sikrede friluftslivsområder. Denne finner dere på [Miljødirektoratet.no](http://Miljødirektoratet.no).

### Bruk [Miljødirektoratet.no](http://Miljødirektoratet.no) for veiledning om sikring og forvaltning av friluftslivsområder

På [Miljødirektoratet.no](http://Miljødirektoratet.no) finner dere veiledning om oppfølging av innvilget sikringssøknad, for eksempel beskrivelse av dokumentasjonen som kreves.

På nettsidene våre finner dere også veiledning om forvaltning av statlig sikrede friluftslivsområder. Gjennom sikringsprosessen tar kommunen/friluftsrådet på seg drifts- og tilsynsansvaret for friluftslivsområdet og aksepterer å følge de nasjonale retningslinjene for forvaltningen av området. Veilederen om forvaltning av statlig sikrede friluftsområder er lagt ut på [Miljødirektoratet.no](http://Miljødirektoratet.no) under temasiden om friluftsliv.

Husk alltid at naturens mangfold skal forvaltes i henhold til naturmangfoldlovens formål, forvaltningsmål, prinsipper og aktsomhetsplikt, jf. lovens kap. 1 og 2.

Hilsen  
[Miljødirektoratet](http://Miljødirektoratet.no)

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent*

Ingunn Margrethe Limstrand  
seksjonsleder

Ingrid Meland Cappelen  
saksbehandler

Kopi til:

AGDER FYLKESKOMMUNE  
LISTER FRILUFTSRÅD

Tordenskjolds gate 65  
Torvgaten 2

4614 KRISTIANSAND S  
4550 FARSUND